वर्ग १० वा

विषयः- राज्यशास्त्र

निवडणूक प्रक्रिया

क्षमता विधान :-२९ निवडणूक आयोगाचे महत्व जाणून घेणे .

प्र १ला :- भारतीय राज्यघटनेप्रमाणे भारतीय प्रशासकीय कामकाज प्रभावी हाताण्याकरीता अनेक स्वायत्त संस्था निर्माण केल्या आहेत. त्या संस्थेपैकी निवडणूकीची प्रक्रिया पूर्ण करण्याची जबाबदारी कोणत्या स्वायत्त संस्थेला देण्यात आली आहे ?

१) केंद्रिय गुप्तचर आयोग २) स्वामीनाथन आयोग

३) निर्वाचन आयोग ४) निती आयोग

प्र २रा :- बाजीरावने निवडणूक प्रचारादरम्यान आचार संहितेचे उल्लघ्न केले आहे . निवडणूक आयोगाने बाजीराव यांचावर खटला दाखल केला . तर बाजीरावने खालील पैकी कोणता गुन्हा केला ?

१) बाजीरावने निवडणूक मतदार संघामध्ये मोठी सभा घेतली.
२) बाजीरावने मतदार संघामध्ये प्रचार मिरवणूक काढावी.
३) बाजीरावने मतदार संघामध्ये शालेय व घरघुती वस्तूंचे वाटप केले.
४) बाजीरावने मतदार संघामध्ये बेराजगारीच्या प्रश्न सोडविण्याचे आश्वासन दिले.

क्षमता विधान :- ३० निवडणूकीत प्रत्येक मतदाराने मतदार करणे ही संविधानीक जबाबदारी आहे . ही जाणिव विकसित करणे.

प्र १ला :- भारतीय निवडणूकांमध्ये सुसूत्रता व सचोटी पूर्ण करण्याच्या उद्देशाने मतदारांना स्वतंत्र मतदार ओळख पत्र देण्याची योजना कोणत्या मुख्य निवडणूक आयुक्तांनी

Printed by BoltPDF (c) NCH Software. Free for non-commercial use only.

राबवी   ली ?

१)   सुकूमार सेन   २) टि.एन. शेषन

३) ओमप्रकाश रावत   ४)   व्हि. एस. रमादेवी

प्र २रा:   - मतदार नोंदणी अभियानाअंर्तगत B.LO आकाशच्या घरी आ   ले असता आकाशने

B.LO अधिका~यांना त्याचे स्वत:चे नाव मतदार यादीमध्ये समाविष्ठ करण्या   -

क रीता विनंती केली असता B.LO अधिका~यांनी आकाशचे नाव मतदार यादी

मध्ये   समाविष्ट करण्याकरीता असमर्थता दर्शविली . त्याला खालील पैकी कोणते

योग्य कारण असेल ?

१)आकाशचे वय १८ वर्षे पूर्ण नव्हते .

२)आकाश शाळकरी विद्यार्थी होता .

३)आकाश आजारी होता .

४)आकाशाचे नाव स्वस्त धान्य दूकानाच्या कार्डवर होते .

प्र ३रा :   - विजय एक मान्यताप्राप्त राष्ट्रीय पक्षाचा कार्यकर्ता आहे. त्याला लोकसभेची

निवडणूक लढवायची आ   हे. ऐनवेळी पक्षाने अधिकृत उमेद्वार म्हणून त्याला नाकारले

तर विजय लोकसभेची निवडणूक लढवीताना आपली उमेद्वारी कशी निश्चित करेल

क रेल ?

१)आपल्या पक्षाला पुन्हा   विनंती करेल .

२)   निवडणूकीत प्रचार करेल .

३)   निवडणूकीत सभा / पदयात्रा आयोजित करेल .

४)अपक्ष / स्वतंत्र उमेद्वारी अर्ज भरेल .

Printed by BoltPDF (c) NCH Software. Free for non-commercial use only.

क्षमता विधान : - ३१ निवडणूक प्रक्रिय ोत जनत ोची भूमिका महत्त वाची असते हे ओळखणे .

प्र १ ला : - यशला देशसेवेची आवड आहे. भविष्यात त्याला मोठे होऊन राजकारणामध्ये यशस्वी होण्याचे त्याचे ध्येय आहे. तर यशला आपल्या क्षेत्रामध्ये यश स्वी होण्या क रीता जनतेप्रती कोणती भावना ठेवावी लागेल ?

१) जनतेच्या कल्याणाची   २) जनतेच्या विश्वासाची

२) जनतेच्या प्रेमाची   ४) जनतेच्या निष्ठेची

Printed by BoltPDF (c) NCH Software. Free for non-commercial use only.